

tmmgb
makina mühendisleri odası

İş Sağlığı İş Güvenliği Kongresi

BİLDİRİLER KİTABI

tmmb

makina mühendisleri odası

Sümer Sokak No:36/1-A Demirtepe 06440-ANKARA

Tel. 0.312. 231 31 59 - 231 31 64 - 231 80 23 - 231 80 98

Fax. 0.312. 231 31 65

ODA YAYIN NO: E/2001/263

ISBN 975-395-433-6

" BU YAPITIN YAYIN HAKKI MMO'na AİTTİR "

KAPAK : End. Müh. Naci TANRISEVER ADANA/453 56 97

HAZIRLIK : ARTI TANITIM LTD. ŞTİ. ADANA / 457 06 41

BASKI : TEKNİK OFSET MATBAACILIK ADANA / 433 24 68

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Tahsin AKBABA	Merkez
Mustafa YAZICI	Merkez
Yıldırım ÇAKAR	Denetim Kurul Üyesi
Ahmet T. DÖRTDEMİR	Adana Şube
Ayhan ANLAR	Adana Şube
Mahmut TEBERİK	Adana Şube
H.İhsan PEPEDİL	Adana Şube
Hasan Basri ÖREN	Ankara Şube
Yalçın DAĞLAR	Ankara Şube
Remzi ERİŞLER	Denetim Kurul Üyesi
Nihat ÇAPOĞLU	Denizli Şube
Hasan KILINÇ	Eskişehir Şube
Özcan AVCI	İzmir Şube
Kürşat SAVAŞCI	Kayseri Şube
Osman ÖZTUZSUZ	Konya Şube

KONGRE YÜRÜTME KURULU

Haydar KAÇMAZ
Sabahattin ÖZTAŞ
H. İhsan PEPEDİL
Yard. Doç. Dr. Ferdi TANIR
Mahmut TEBERİK
Yıldız ÜNER

KONGRE DANIŞMANLAR KURULU

Prof. Dr. Muhsin AKBABA

Doç. Dr. Kadir AYDIN

Nizamettin DURAKOĞLU

Hüseyin Kaya ELBEK

Mustafa ERGÜN

Remzi ERİŞLER

Erdal GÜMÜŞ

Vedat Reha MERT

Z. İrfan ÖNER

Prof. Dr. Alaattin SABANCI

Dr. Handan SABIR

Alaattin SAHİCİ

Prof. Dr. Hamit SERBEST

Hasan TARAKÇIOĞLU

Prof. Dr. Tuncay YILMAZ

Şimşek YÜKSEL

DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Adana Valiliği

Bursa Valiliği

Çorum Valiliği

Osmaniye Valiliği

Çukurova Üniversitesi

Akdeniz Üniversitesi

Adana Sanayi Odası

Anadolu Efes Biracılık A.Ş.

İzocam A.Ş.

Korel İ.S.M. Ltd. Şti.

Marsa KJS A.Ş.

Paksoy A.Ş.

KONGRE SEKRETERİ

Elif DOĞRUYOL Adana Şube

SUNUŞ

İnsan haklarının başında yaşama hakkı ve çalışma hakkı gelmektedir. Ancak günümüzde yaşama hakkı, sağlıklı yaşama ve sağlıklı çalışma hakkına dönüşmüştür.

İş kazaları ve meslek hastalıkları ülkemizin önemli sorunlarından biri olmaya devam ediyor. SSK istatistikleri; iş kazalarında her yıl binlerce insanımızın hayatını kaybettiğini, bir o kadarının da sakat kaldığını yayınlamaktadır.

1999 yılında 78.000 iş kazası ve 1.025 meslek hastalığı sonucunda 1.333 işçimiz hayatını kaybetmiş, 3.407 işçimiz ise çalışamayacak şekilde özürlü duruma gelmiştir. Kaybedilen iş günü sayısı ise 1.900.000' dir. 1998 yılında iş kazaları ve meslek hastalıklarının toplam maliyeti 1.5 katrilyon lira, 1999' da 2.5 katrilyon lira, 2000 yılında ise yaklaşık 4 katrilyon lira olacağı beklenmektedir.

Zamanında alınamayan önlemler yüzünden iş kazaları " geliyorum der " ve ülkemizin zaten kıt olan kaynakları da yok olur gider.

Bu soruna bazı kurum ve kuruluşlar çözüm üretmeye çalışır. Makina Mühendisleri Odası' da (MMO) bu kurumlardan birisidir. MMO bu sorunla uğraşmayı Tüzüğü'nün amaçları arasına almıştır ve bu amaç doğrultusunda ülke genelinde seminer, söyleşi, yayın vb. etkinlikler yapmaktadır.

İş Sağlığı - İş Güvenliği Kongresi de bu etkinliklerin bir devamıdır. Kongredeki temel amacımız; sorunu her boyutuyla bir kez daha tartışıp ortaya çıkan çözümleri ilgili ve yetkililerin bilgisine sunmak, kamuoyu oluşturmaktır.

Bu uğraşımızda katkı ve desteklerini esirgemeyen tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür ediyoruz.

Düzenleme Kurulu

ALİŐİM

*Kasnağından Fırlayan kayıőa
kaptırdın mı kolunu, Aliőim!
Daha dŭn űđle paydosundan űnce
Zilelinin gitti ayakları.
Yazıldı onunda raporu:
" İhmalden "*

*Gidenler gitti Aliőim,
boő kaldı ceketin sađ kolu...
Hadi kűyŭne dűndŭn diyelim,
tek elle sabanı kavrasan bile
Sarı űkűz gŭn gűrműőtűr,
Anlar iőin iē yűzŭnű!*

*Ŭzűlme Aliőim, sabana geēmezse hűkmŭn
Ağanın davarlarına geēer...
Kim gűrecek kepenek altından eksiđini,
kapılanırsın boğaz tokluğuna.
Varsın duvarda asılı kalsın bağlaman
beklesin mızrabını.*

*Sađ yanın yastık ister Aliőim,
sol yanın sevdiđini.
Velakin kızlar emektar sazın gibi
ēifte kol ister saracak!*

01. TEBERİK	Mahmut Makina ve Ekipmanların Periyodik Kontrol Uyg.	1
02. KAÇMAZ	Haydar Sanayii işyerlerinde Oluşan Elektrik işkazalarının Nedenleri, Sonuçları ve Alınması Gereken Önlemler.	11
03. AKKAPLAN ŞEKER	Sedef Ulvi işyerlerinde Yangın Güvenliği.	17
04. ÖNER	Z. İrfan FM 200 Otomasyon Yangın Söndürme Sistemleri.	37
05. ÖZKAYA	Aydın iş ve işçi Güvenliğinde Bir Dönüşüm Aracı Olarak Yangın Güvenliği.	43
06. YAZICI	Zuhal Büyük Endüstriyel Kazalar Avrupa Birliği - Türkiye.	49
07. ÜNER	Yıldız Adana' da işçi Sağlığı Sorunları ve Uygulamaları.	91
08. PEPEDİL	H. İhsan Malzeme Güvenlik Bilgi Formu.	107
09. EREN	Mustafa Can Toplu iş Sözleşmelerinde işçi Sağlığı ve iş Güvenliğine Sendikal Bakış Adana, içel, Hatay ve Osmaniye 2000 Yılı Örnekleri.	119
10. DERELİ	Türkay ISO 9000 Kalite Güvence Sistemi Standartlarında işçi Sağlığı ve iş Güvenliğinin Yeri.	125
11. TOPÇUOĞLU ÖZDEMİR	Handan Şenay OHSAS 18001 iş Sağlığı ve iş Güvenliği Yönetim Sistemi.	133
12. ALTINOK	Tahsin OHSAS 18001 - işçi Sağlığı ve iş Güvenliği Değerlendirme Serileri Genel Tanıtımı.	139
13. TAN	Oktay iş Kazalarının Oluştuktan Sonraki Maliyetlerinin Analizi Oksi - Asetilen Kaynağında işgüvenliği.	145
14. BİNYILDIRIM	Turgay Kaza Piramidi.	163
15. TEVRUZ	Talat Türkiye' de Risk Gruplarının işkazalarındaki Payı ve Değişimi.	171
16. İLHAN	Necati işçi Sağlığı ve iş Güvenliğinde Mühendislik Hizmetlerinin Yeri ve Önemi .	181
17. DEMİRBİLEK	Tunç insan Kaynakları Yönetimi Açısından işçi Sağlığı ve iş Güvenliği.	187

18. ÇELEBİ	Osman "Çalışan Sağlığı, İş Güvenliği ve Çevre Yönetim (ÇSİG-Ç)" Sistemlerinde Süreç ve Sistem Yaklaşımı.	197
19. ÖZTAŞ	Sabahattin El Aletlerinde Güvenlik	203
20. PİYAL	Y. Bülent Dünya İş Denetim Sistemleri, Küresel Değişim ve Türkiye	209
21. FİŞEK	Gürhan KOBİ' ler ve işyeri Ortak Sağlık Birimi.	227
22. AKÇIN	Nuri Ali İş Kazalarının Nedenleri ve Önlenmesi.	235
23. RENDE	Hikmet Kaynak Tekniğinde ve Demir Kesme İşleminde İşgüvenliği.	247
24. YILMAZ	Gürbüz Kaynaklı imalat Atölyelerinde Sağlık ve Güvenlik Sorunları, Alınması Gereken Önlemler.	255
25. KURAL	Erol Oksi-Asetilen Kaynağında İş Güvenliği.	271
26. SABANCI	Alaettin İş Sağlığı, İşgüvenliği ve Ergonomi.	279
27. NAZİK SÜMER	Bengisu S. Korkut İşyerlerinde Ergonomik Sorunları Belirleme Modeli ve Bazı Uygulamalar	297
28. TANIR	Ferdi Bir Tekstil Fabrikasında İşe Devamsızlık Boyutunun 5 Yıldaki Değişimi	309

POSTER BİLDİRİLER

01. AÇIK TANIR	Ümmü Ferdi Adana ilindeki Bir Tekstil Fabrikasında Çalışanların ilkyardım Konusundaki Bilgi Durumlarının Araştırılması.	319
02. ARI	Yusuf Kobi'lerin Çoklu Vardiya Sistemlerine Yaklaşımlarının TKY ile Değerlendirilmesi.	320
03. BAYKAN BAKIR	İbrahim Kıvanç Mobilya Fabrikalarında İş Güvenliği.	321
04. BİLDACI	Işık Çevresel Açından İş Sağlığı ve İş Güvenliği.	322
05. ÇOPUR ERKAL ŞAFAK	Zeynep Sibel Şükran İşçi Sağlığı ve Güvenliği Açısından Ev İdaresi Personeli için Eğitim Programı Geliştirme.	323

06. DEMİRBİLEK	Sevda	Sosyal Boyutuyla İş Kazaları.	324
07. EREN	Can	Adana Osmaniye içel ve Hatay illerinde 76 Belediye Başkanlığı ile imzalanan Toplu İş Sözleşmelerindeki işçi Sağlığı, İş Güvenliği Bakışı ve Seyhan Belediye Başkanlığının imzaladığı Toplu İş Sözleşmesi ile Karşılaştırılması.	325
08. EREN	Can	Belediyelerle imzalanan Toplu İş Sözleşmelerinde işçi Sağlığı İş Güvenliğine Sendikal Bakış Adana, içel, Hatay ve Osmaniye'de 76 Belediye Örneği.	326
09. GÜVERCİN PAKÖZ KILIÇ	Özkan Ece Fedai	İş Güvenliği Eğitimi ve Teknik Personelin İş Güvenliği Konusundaki Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma	327
10. KASAP ALTUNTAŞ	Ali Ebubekir	Tarımsal Mekanizasyonda Emniyet Düzenleri.	328
11. KAVUNCUBAŞI KISA DAĞGEZ	Şahin Adnan Bilge	Hastalık Etki Profili ile İşçilerin Hastalık Sürecindeki Durumlarının incelenmesi.	329
12. OFLUOĞLU KARACA	Gökhan Merih	İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının Psikolojik Boyutları ve Çalışma Yaşamının Kalitesi.	330
13. ÖKTEM	Ruhi	Tesisinizde İş Güvenliği ve Kayıp Kontrol Sisteminiz Ne Ölçüde Etkindir?	331
14. ÖNAL TANER ÖZULUDAĞ ERBAY	Buhara Akın Ali Yıldıray	Kömür Madencilerinde Pnömkonyoz Prevalansı.	332
15. ÖNAL FAZLI	Suat Necip	İş Emniyeti ve Berke Barajındaki Uygulamaları.	333
16. ÖNER DEMİRHİNDİ SÜTOLUK ŞAŞMAZ AKBABA	Seva Hakan ZEYNEL Tayyar Muhsin	Evi Göçer Kadın Tarım İşçilerinde Aile Planlaması Yöntem Kullanım Durumu Araştırması.	334

17.	ÖZDEMİR TOPÇUOĞLU	Şenay Handan	işyerlerinde İSİG Eğitimlerinin Sürekliliğinin Sağlanmasında Bir Model Olarak "İSİG Eğiticilerinin Eğitimi".	335
18.	PAKÖZ KILIÇ GÜVERCİN	Ece Fedai Özkan	inşaat Sektöründe İş Kazaları ve Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü Uygulamaları.	336
19.	PEPEDİL	H. İhsan	Kimyasal Maddelerin Depolanması, Taşınması işaretlenmesi ve Etiketlenmesi.	337
20.	SABUNCU DEMİRCİ ALTINTEPE	Hilmi Hülya Yeşim	SSK Okmeydanı Hastanesi Acil Kliniğine 2 Ay içerisinde Gelen 280 Kaza Olgusunun Analizi.	338
21.	SÜTOLUK ÖNER ŞAŞMAZ DEMİRHİNDİ AKBABA	Zeynel Seva Tayyar Hakan Muhsin	Göçer Tarım işçisi Çocuklarında Malnutrisyon Prevalansının Araştırılması.	339
22.	TUNAY MELEMEZ	Metin Kenan	Üretimde Çalışan Orman İşçilerinde İş Sağlığı Üzerine Bir Araştırma (Bartın Devlet Orman İşletmesi Örneği)	340
23.	YERTUTAN	Canan	Çalışma Ortamında İşgörenlerin Sağlıklı ve Verimli Olmasında Ev idaresi Hizmetlerinin Rolü.	341
24.	ZEREN DİKMEN ESKANDARI UYSAL ARSLAN YALVAÇ TAN	Oya Nurten Gülçin Yağmur Hüdaverdi Mutlu YELDA	İçel ilinde Zirai ilaç Bayilerinin Çalışma Koşullarının Araştırılması.	342